

De Nieuwe Nederlandse Economen Top-30

PROF. DR. J. J. VAN DUIJN*

Inleiding

Ranglijsten van economen kunnen volgens verschillende criteria worden opgesteld. Een veelgebruikte maatstaf is aantal (en/of omvang van) publikaties in internationale tijdschriften. Immers, alleen wie publiceert draagt bij tot de bevordering van de wetenschap en wie een artikel in een internationaal tijdschrift geaccepteerd krijgt, heeft iets belangrijks te vertellen. Is dit laatste echter altijd waar? Zou de betekenis van een wetenschappelijke bijdrage niet veel eerder gemeten moeten worden aan de mate waarin andere economen van die bijdrage gebruik maken, dat wil zeggen haar in eigen werk citeren? De hier gepresenteerde, geheel vernieuwde Nederlandse economen top-30 is op dit laatste criterium gebaseerd.

De Schuite's ranglijst

In *ESB* van 17 december 1980 verscheen een artikel van A. D. S. de Schuite waarin een top-40 van Nederlandse economen werd gepresenteerd, gebaseerd op internationaal publikatievolume gedurende de periode 1975-1979. De Schuite 1) moet om zijn pionierswerk worden geprezen, want wat voor Amerikaanse economen heel gewoon is, was voor Nederland nog nooit gedaan. Toch was er op zijn metingen wel wat aan te merken. Is het bij voorbeeld niet wat curieus dat een econoom als Pen, die ook in het buitenland veel gelezen wordt, op een top-40 van Nederlandse economen geheel ontbreekt? En dat Tinbergen, nota bene de eerste Nobelprijswinnaar in de economie, het niet verder brengt dan een twintigste plaats op de lijst van De Schuite?

De Schuite's maatstaf was het volume (aantal bladzijden) van publikaties in internationale tijdschriften gedurende een aantal recente jaren. Het gaat dus om recente „output”, in het Engels, die door de redacties van die tijdschriften waardig is bevonden om gepubliceerd te worden. Iets gepubliceerd krijgen is één ding; of andere economen uit die publikaties waardevolle kennis en inzichten putten en daar in eigen geschriften blijk van geven, is een tweede. Maar is dat laatste toch niet waarom het gaat? En is het dan ook niet zo dat een boek als Tinbergens *Economic policy: principles and design*, een zeker zo belangrijke en blijvende bijdrage aan de economische wetenschap heeft geleverd als bij voorbeeld een willekeurig artikel in de *Journal of the American Statistical Association*, en dus ook in de bepaling van de ranglijst moet meetellen? Het antwoord op beide vragen is ja. Een ranglijst van internationaal meetellende vaderlandse economen moet dus gebaseerd zijn op de mate waarin hun

werk — boeken, tijdschriften en wat dies meer zij — door anderen wordt gebruikt. De ranglijst moet dus zijn gebaseerd op aantallen citaten.

De „Social Sciences Citation Index”

Gelukkig bestaat er een publikatie waarin precies kan worden nagegaan hoeveel maal onze economen in een bepaald jaar in internationale tijdschriften werden geciteerd, en door wie dit is gebeurd. Deze publikatie, de *Social Sciences Citation Index* (SSCI), wordt uitgegeven door het Amerikaanse Institute for Scientific Information. De SSCI omvat alle sociale wetenschappen, in zeer ruime zin gedefinieerd, van antropologie tot statistiek, van rechten tot bibliotheekwetenschappen. Van 1500 tijdschriften worden alle in artikelen genoemde referenties genoteerd; van 2.500 andere gebeurt dat op selectieve basis. Onder de 1.500 bevinden zich 150 economietijdschriften, waaronder twee Nederlandse: *De Economist* en het *Tijdschrift voor Economische en Sociale Geografie*. Verder wordt nog jaarlijks een beperkt aantal boeken nagetrokken. Als regel betreft dat bundels met congrespapers enz. Zo is in 1980 *Prospects of economic growth* (redactie S. K. Kuipers en G. J. Lanjouw), met daarin de papers van een congres van de Universiteit van Groningen, in september 1978 in Gieten gehouden, opgenomen.

Een aantal bijzonderheden van de SSCI moeten nog vermeld worden, omdat deze de telling van citaten naar auteur bepalen:

- het geeft niet uit welke bron een citaat afkomstig is, mits de referentie maar gedaan is in een tijdschrift of boek dat door de SSCI geïndexeerd wordt. Zo kan een *ESB*-artikel aangehaald worden (en dat gebeurt ook regelmatig) in bij voorbeeld een artikel in *De Economist*. Dit *ESB*-artikel telt dan als citaat mee voor de auteur ervan. Uiteraard is het wel zo dat alleen Nederlandse economen *ESB*-artikelen zullen aanhalen;
- van boeken en artikelen die door meer dan een auteur zijn geschreven, wordt alleen de eerste auteur geïndexeerd. Pech dus voor Tjan, die nergens wordt genoemd, een geduchte meevaller voor Den Hartog, die in onze ranglijst de eer niet hoeft te delen. Bent u

* Hoogleraar algemene economie aan de Interfaculteit Bedrijfskunde te Delft.

nog eens van plan om met een collega een „klassiek” artikel te schrijven dat veel aangehaald moet gaan worden, zorg er dan dus voor dat dit een collega is met een naam verder in het alfabet dan de uwe, of suggereer die collega dat u belangrijker bent en dus als eerste genoemd dient te worden. Het zij hier onmiddellijk toegegeven dat onze top-30 door deze indexeerregel van de SSCI wel wordt beïnvloed (Den Hartog-Tjan), Paelinck-Nijkamp, Van Eijk-Sandee, Driehuis-Van der Zwan). Onze excuses aan laatstgenoemden;

- ook als eerste genoemde redacteuren van bundels zitten goed, want het is hun naam die in de SSCI geciteerd wordt (ook hiervan profiteert bij voorbeeld Driehuis).

Onze werkwijze

Om tot een zo getrouw mogelijke weergave van het internationale publicitaire aanzien van Nederlandse economen te komen, hebben we zelf nog een aantal additionele regels toegepast:

- alleen in Nederland opererende Nederlandse economen komen voor een plaats op de ranglijst in aanmerking. Voor een in Nederland werkende Nederlandse econoom is het veel moeilijker om een artikel in een internationaal (meestal Brits of Amerikaans) tijdschrift geaccepteerd te krijgen dan voor een Amerikaanse econoom van de Nederlandse afkomst. Om die reden doet iemand als C. R. Wichers (vierde op de lijst-De Schuite) niet mee. Hetzelfde geldt voor John Vanderkamp (kandidaats VU, maar al jaren in Canada werkzaam). Houthakker, Theil en Koopmans kan men nauwelijks meer als Nederlandse economen zien. Zij hebben dit land verruild voor de Verenigde Staten. Alleen voor Magnus en Kapteyn (beiden buiten Nederland werkzaam) hebben we een uitzondering gemaakt. Zij hebben, voor zover ik weet, geen blijvend afscheid genomen van het Nederlandse economenwereldje;
- boekbesprekingen, die de SSCI wel opneemt, doen voor onze ranglijst niet mee;
- verwijzingen van een auteur naar eigen werk worden niet meegeteld. Dit vloeit voort uit de opzet van onze ranglijst die wil registreren in hoeverre iemands werk ook bij anderen is aangeslagen. Het binnen eigen kring naar elkaar refereren kan niet helemaal uitgesloten worden, want als hoogleraar A en medewerkers B en C rond één onderzoeksthema publiceren, dan zit het er wel in dat A, B en C veelvuldig naar elkaar verwijzen. Dat zijn citaten, en ze tellen gewoon mee;
- we hebben ons beperkt tot de algemene economie. De bedrijfseconomie en terreinen die daar in Nederland bij gerekend worden, zoals financiering en marketing, worden buiten beschouwing gelaten. De econometrie en de wiskundige economie doen weer wel mee (en dat heeft ook nogal wat consequenties voor de ranglijst) al zal menig rechtgeaard econoom zich afvragen of het

zich bezighouden met schattingsmethoden nu nog veel van doen heeft met vraagstukken omtrent de alternatieve toepassingen van schaarse middelen.

De resultaten

Van ruim 100 Nederlandse economen werden de publicitaire antecedenten nagetrokken. De hier weergegeven resultaten hebben betrekking op de jaren 1976 t/m 1980. Gepubliceerd worden een top-30 over de periode 1976-1980 (tabel 1), een top-10 voor elk van de jaren 1976 t/m 1979 (tabel 2) en wederom een top-30 voor 1980, het laatste jaar waarvoor een ranglijst opgesteld kan worden (tabel 3). In de top-30 1976-1980 wordt met stipnoteringen gewerkt. Een stip is toegekend aan iedere publicist die zich in de jaren 1979 en 1980 (te zamen genomen) een hogere plaats op de ranglijst wist te verwerven dan voor de vijfjaarsperiode 1976-1980.

Verder hebben we afzonderlijk aandacht besteed aan citaten van buitenlanders. Is het niet een blijk van bijzonder aanzien wanneer de internationale bekendheid zover gaat dat buitenlanders naar het werk van eenvoudige Nederlandse jongens (jammer, er staan geen vrouwen in de top-30) gaan verwijzen? Deze buitenlandse citaten staan in de kolom „internationaal” vermeld, met daarachter de plaats die de betreffende auteur op een ranglijst naar uitsluitend buitenlandse citaten zou innemen. De kolom „hoogste notering” in de top-30 1976-1980, geeft aan wat de hoogst bereikte plaats in één van de afzonderlijke jaren 1976 t/m 1980 is geweest.

Wat zijn de meest in het oog lopende uitkomsten?

- zoals verwacht mag worden staat Tinbergen op eenzame hoogte. In ieder jaar een gemakkelijke eerste plaats, en voor vijf jaar telt dat op tot een score die ruim zes maal zo hoog is als die van nr. 2, Nijkamp. Deze vormt met Pen een soort subtop, zeker van Europa-

1) Wie is toch A. D. S. de Schuite? Anders dan zijn beroemde collega uit het Nederlandse hitwezen, Joost den Draayer, wiens echte naam wel bij iedereen bekend is, is de identiteit van De Schuite nooit verklapt, al weten ingewijden wel wie het is. Niet-ingewijden kunnen met wat eenvoudige veronderstellingen wel een eind in de goede richting komen:

- a) alleen wie zelf publiceert is geïnteresseerd in het opstellen van zo'n ranglijst (geldt ook voor deze auteur!). De Schuite is dus zelf in zijn eigen top-40 te vinden;
- b) econometrische en statistische tijdschriften werden door De Schuite zwaar gewogen (meer dan in vergelijkbare Amerikaanse studies wordt gedaan). De Schuite is dus zelf een econometrist;
- c) hij was opvallend goed op de hoogte van de handel en wandel van rode stippen als Magnus en Kapteyn en wist dat C. R. Wichers, een Nederlandse Amerikaan die hier verder niet bekend is, toevallig wel in Nederland zijn doctoraal had gedaan. Deze kennis doet vermoeden dat we hier te maken hebben met een jonge onderzoeker in het westen des lands.

Tabel 1. De Nederlandse Economen top-30, 1976-1980

	Instelling	Totaal	Internationaal	Hoogste notering
1. J. Tinbergen	EUR	502	463 (1)	1
2. P. Nijkamp	VU	82	50 (4/5)	2
3. J. Pen	Gron.	78	55 (2/3)	2
4. J. S. Cramer	UvA	64	55 (2/3)	2
• 5. L. H. Klaassen	EUR	59	50 (4/5)	3
• 6. P. Korteweg	EUR	56	36 (8)	3
7. J. H. P. Paelinck	EUR	55	38 (7)	4
8. B. M. S. van Praag	Leiden	54	9 (19/20)	3
9. H. Linnemann	VU	51	48 (6)	4
• 10. T. Kloek	EUR	36	29 (9)	4
11. H. den Hartog	CPB	33	1 (-)	6
12. P. J. Verdoorn	EUR	32	22 (12)	9
13. M. M. G. Fase	Ned. B.	32	18 (14)	7
14. J. Koerts	EUR	31	26 (10/11)	8
15. W. H. Somermeyer	EUR	31	20 (13)	8
• 16. H. Neudecker	UvA	27	26 (10/11)	10
• 17. W. Driehuis	UvA	26	7 (22/26)	3
• 18. A. Kapteyn	(Leiden)	25	6 (27/28)	8
• 19. J. J. van Duijn	Delft	21	12 (15/16)	13/14
• 20. A. van Delft	CPB	19	7 (22/26)	11
• 21. C. P. A. Bartels	Gron.	17	11 (17)	9
22. A. Heertje	UvA	15	10 (18)	16/19
23. F. Muller	EUR	15	8 (21)	17
24. J. van den Doel	UvA	15	3 (-)	13
25. A. van der Zwan	EUR	15	0 (-)	14/15
26. H. C. Bos	EUR	13	12 (15/16)	12/13
27. J. G. Lambooy	UvA	12	7 (22/26)	15
28. C. J. van Eijk	EUR	11	7 (22/26)	14
• 29. J. R. Magnus	(UvA)	10	9 (19/20)	18
30. A. B. T. M. van Schaik	Tilburg	10	2 (-)	24/26

cupniveau. Dan volgt een klein pelotonnetje, aangevoerd door Cramer en eindigend met Linnemann. Kloek is tiende op al enige afstand;

- er zijn maar drie economen die zich vijf jaar achtereenvolgens een plaats in de top-10 hebben weten te verwerven: Tinbergen, Nijkamp en Pen, de top-3 auteurs. Nijkamp lijkt nu een solide tweede plaats te hebben. Pen handhaaft zich nog steeds gemakkelijk in de top-10;
- van de top-30 economen zijn er twaalf afkomstig van de Erasmus Universiteit Rotterdam en zeven van de Universiteit van Amsterdam. Deze twee scholen leveren daarmee bijna twee derde van de ranglijst. Voordat echter de economische faculteiten van beide universiteiten met de borst vooruit gaan lopen, dienen zij zich wel te beseffen dat Tinbergen en Verdoorn met emeritaat zijn, Korteweg naar Den Haag is vertrokken, Klaassen en Paelinck buitengewoon hoogleraar zijn, Heertje niet aan een economische faculteit is verbonden, en Magnus nu in Engeland werkt;
- waar zijn de Tilburgers? Toch een vrij grote economische faculteit, maar van de tien namen die wij natrekken, wist alleen Van Schaik voldoende citaten te verzamelen om — op het nippertje — de top-30 te halen. Het probleem met de Tilburgers lijkt ons dat zij te veel in het Nederlands schrijven en te weinig in het Engels. Wie dat doet, zal zien dat zijn bekendheid beperkt blijft tot binnen de grenzen. Trouwens, ook

Tabel 2. De top tien in 1976, 1977, 1978 en 1979

	1976	Instelling	Totaal	Internationaal
1. J. Tinbergen	EUR		101	92
2. J. Pen	Gron.		23	17
3. J. S. Cramer	UvA		13	11
4. H. Linnemann	VU		12	12
5. J. H. P. Paelinck	EUR		11	9
6. H. den Hartog	CPB		11	1
7. L. H. Klaassen	EUR		10	9
8. W. H. Somermeyer	EUR		10	5
9. P. Nijkamp	VU		10	3
10. B. M. S. van Praag	Leiden		8	0

	1977	Instelling	Totaal	Internationaal
1. J. Tinbergen	EUR		100	90
2. J. S. Cramer	UvA		17	15
3. B. M. S. van Praag	Leiden		16	4
4. H. Linnemann	VU		14	14
5. J. Pen	Gron.		14	12
6. P. Nijkamp	VU		13	8
7. M. M. G. Fase	Ned. B.		12	4
8. J. Koerts	EUR		11	8
9. J. H. P. Paelinck	EUR		11	7
10. W. H. Somermeyer	EUR		9	7

	1978	Instelling	Totaal	Internationaal
1. J. Tinbergen	EUR		126	124
2. J. S. Cramer	UvA		16	14
3. P. Korteweg	EUR		16	13
4. J. Pen	Gron.		13	10
5. P. Nijkamp	VU		11	10
6. J. H. P. Paelinck	EUR		11	6
7. L. H. Klaassen	EUR		10	9
8. H. Linnemann	VU		10	8
9. P. J. Verdoorn	EUR		8	7
10. L. Hordijk	EUR		7	4

	1979	Instelling	Totaal	Internationaal
1. J. Tinbergen	EUR		91	85
2. P. Nijkamp	VU		19	17
3. L. H. Klaassen	EUR		19	16
4. J. H. P. Paelinck	EUR		19	14
5. P. Korteweg	EUR		18	6
6. J. Pen	Gron.		13	5
7. B. M. S. van Praag	Leiden		13	2
8. A. Kapteyn	(Leiden)		13	1
9. C. P. A. Bartels	Gron.		10	6
10. T. Kloek	EUR		7	6

Groningen en de Vrije Universiteit schoppen het niet zo ver op onze ranglijst;

- de regionale en ruimtelijke economen slaan geen slecht figuur. Onder de top-30 zijn er acht te vinden die hun klassering voornamelijk aan „regionaal” werk te danken hebben. Ook de econometristen zijn, zoals te verwachten viel, goed vertegenwoordigd. Het aantal „echte” macro-economen valt tegen;
- van de dertig genoteerden werken (of werkten) er 22 aan een economische faculteit. Dat is veel, maar het

betekent ook dat het beslist niet noodzakelijk is om in de stimulerende omgeving van vakbroeders te werken ten einde de begeerde plaats in de top-30 te halen. „Juristen” als Pen en Van Praag haalden zelfs de top-10;

- sommige economen zijn zeer internationaal georiënteerd; anderen hebben hun plaats op de ranglijst vooral of zelfs uitsluitend te danken aan binnenlandse verwijzingen. De internationale slaggemiddelden zijn bijzonder hoog voor Neudecker (0,963), Linnemann (0,941), Bos (0,923) en Tinbergen (0,922). Van Praag, Den Hartog, Driehuis, Kapteyn, Van den Doel, Van der Zwan en Van Schaik daarentegen moeten het grotendeels van hun Nederlandse collega's hebben;
- stipnoteringen zijn niet alleen aan de jongere economen voorbehouden, want Klaassen, Kloek en Neudecker draaien toch al enige tijd mee. De overige negen stijgers zijn echter nog wel aan de jonge kant. Bovendien staan er, op de hier niet gepubliceerde tipparade, een aantal jonge gepromoveerde economen te trappelen van ongeduld om volgend jaar de top-30 van 1977-1981 met stip en al binnen te dringen;
- in aansluiting op het vorige punt: onze methode bevoordeelt natuurlijk de economen die al een wat langere carrière achter de rug hebben. Uit iemands hele oeuvre kan immers geciteerd worden en als dat oeuvre een aantal klassiekers bevat, blijven die ieder jaar weer punten opleveren. Zo heeft Pen nog steeds baat van zijn artikel in de *American Economic Review* van 1952 (A general theory of bargaining), sprokkelt Cramer jaarlijks de nodige puntjes bij elkaar met zijn *Empirical econometrics* en mag Van Eijk ook niet klagen over het succes dat zijn *Econometrica*-artikel van 1959, samen met Sandee geschreven, heeft opgeleverd. Tinbergen heeft natuurlijk vele klassieke artikelen en boeken geschreven; daarom staat hij zo hoog.
- nu de keerzijde van de medaille. Er zijn in Nederland zo'n 90 hoogleraren economie („give or take a few”), wier vakgebied zodanig is dat zij zich — mits zij publiceren en gelezen worden — een plaats op de „Economen Hit Parade” zouden kunnen veroveren. Uiteraard is er in een top-30 maar plaats voor dertig man, maar ons zoek- en spuurwerk heeft toch wel opgeleverd dat een top-90, indien opgesteld, in de onderste regionen wel erg veel nullen, enen en tweeën zou bevatten. Een groot aantal van de Nederlandse hoogleraren in de economie, zo'n 35 in totaal, komt over de periode 1976-1980 aan minder dan drie citaten in de SSCI;
- hoe goed is onze top, internationaal gezien? Tinbergen kreeg niet voor niets de Nobelprijs, maar ook anderen doen internationaal goed mee. Een kleine steekproef onder buitenlandse economen bracht ons tot de conclusie dat zo'n 50 internationale citaten over een periode van vijf jaar een heel behoorlijke prestatie is. Een blik op de top-30 leert dan dat naast Tinbergen

Tabel 3. De top-30 in 1980

	Instelling	Totaal	Internationaal
1. J. Tinbergen	EUR	84	72
2. P. Nijkamp	VU	29	12
3. W. Driehuis	UvA	18	3
4. T. Kloek	EUR	17	11
5. J. Pen	Groningen	15	11
6. P. Korteweg	EUR	14	11
7. J. S. Cramer	UvA	13	11
8. L. H. Klaassen	EUR	13	9
9. P. J. Verdoorn	EUR	13	6
10. H. Neudecker	UvA	12	12
11. B. M. S. van Praag	Leiden	11	2
12. H. Linnemann	VU	10	9
13. J. van den Doel	UvA	10	2
14. H. den Hartog	CPB	9	0
A. van der Zwan	EUR	9	0
16. J. J. van Duijn	Delft	8	4
17. F. Muller	EUR	8	1
18. J. R. Magnus	(UvA)	7	7
19. M. M. G. Fase	Ned. B.	7	6
20. A. van Delft	CPB	6	0
21. A. Heertje	UvA	5	3
A. Kapteyn	(Leiden)	5	3
23. W. H. Somermeyer	EUR	5	2
24. P. Hennipman	UvA	4	3
25. W. M. v.d. Goorbergh	Tilburg	4	0
26. C. P. A. Bartels	Groningen	3	3
J. Koerts	EUR	3	3
D. J. Wolfson	EUR	3	3
29. J. H. P. Paelinck	EUR	3	2
30. S. K. Kuipers	Groningen	3	1

nog vijf economen dat aantal hebben gehaald, of daar dicht in de buurt kwamen.

Ten slotte nog dit

Een vergelijking tussen onze top-30 en de lijst-De Schuite levert nogal wat verschillen op. Van zijn eerste dertig in Nederland werkzame economen hebben er 16 onze lijst niet gehaald. Zij publiceren wel, maar doen dit misschien te recent om al door anderen geciteerd te worden. Hopelijk zal er een aantal van doorstoten naar onze hitlijst. Toch moeten we ook weer opmerken dat er een fundamenteel verschil is tussen onze lijst en die van De Schuite. Publiceren is één ding, maar gelezen en aangehaald worden is een tweede.

Deze top-30 is met zorg samengesteld, maar ongetwijfeld zullen we een enkele publicist gemist hebben en bij anderen telfouten hebben gemaakt. Het valt niet mee om volledig te zijn als bij voorbeeld in de SSCI verwijzingen naar L. H. Klaassen ook zijn te vinden onder L. Klaassen, L. H. Klassen en gewoon Klaassen. In ieder geval onze excuses aan diegenen wier prestaties wij schromelijk onderschat hebben.

J. J. van Duijn